

BUDAPEST I.,

Dr. Sikatonyi Antal

tp-K

MEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szobotica, 1928. HÉTFŐ, január 30.

28. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is. — Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladóhivatal és könyvosztály, Szobotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Radics szakadást akart előidézni a demokrata pártban — mondják a radikálisok

Vukicsevics miniszterelnök és Jankovics Gyura képviselő nyilatkozata a Radics Istvánnal folytatott tárgyalásokról — A miniszterelnök és a külügyminiszter kihallgatáson volt a királynál

A demokrata képviselők egyrésze távoltage magát a hétfői klubüléstől

Beogradból jelentik: Politikai körökben változatlanul a demokrata párt hétfői klubülése elé tekintenek a legnagyobb várakozással, miután

a demokrata klub hétfői ülésén dől el a kormány sorsa.

A demokrata képviselők egyrésze már Beogradban van, még nincs azonban kizárva, hogy

a demokrata képviselők egy része

távol fogja magát tartani a klubüléstől, nehogy nyíltan állást foglaljon

a két egymással szembenálló irányzat küzdelmében. A demokrata klubban vasárnap is nagy volt az élénkség, különösen Davidovics közelebbi hívei jelentek meg nagyobb számban a klubban és élénk vitát folytattak a miniszterekkel szimpatizáló képviselőkkel.

A miniszterelnök válasza Radics Istvánnak

Élénk megbeszélés tárgya Radics Istvánnak a zagrebi *Novosti* vasárnapi számában megjelent nyilatkozata, melyben részletesen előadja beogradi tárgyalásainak történetét. Maga

Vukicsevics Velja miniszterelnök is szükségesnek tartotta, hogy Radics állításaival szemben nyilatkozzék.

és vasárnap a következőket mondotta az újságíróknak:

— Határozottan ki kell jelentenem, hogy

Radics Istvánnal semmiféle tárgyalást nem folytattam a jelenlegi koalíció felbontásáról, hanem arról be-

szélgettünk csupán, hogy ő a maga pártjával lépjen be ebbe a mestani koalícióba

és ilyen módon járuljon hozzá a koalíció kiszélesítéséhez. Radics nagyon tendenciózusan és hamisan állította be beszélgetésünket. Nem akarok erről tovább beszélni, mert én nem tartozom azok közé az emberek közé, akik két politikus beszélgetését a másik hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozzák, de

ha szükséges lesz, nyilvánosságra fogom hozni a beszélgetés egész lefolyását

és általában azt is, hogy miként került sor ezekre a Radicsal folytatott tanácskozásokra.

Jankovics képviselő szerint Radics szakadást akar előidézni a demokrata pártban

Ugyancsak nyilatkozik ebben a kérdésben Jankovics Gyura radikális képviselő is, aki Vukicsevics miniszterelnök megbízásából felszólította Radicsot a miniszterelnökkel való tanácskozásra. Jankovics képviselő nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Radics szerint én öt pontban formuláltam meg a Radics-párt kormányba való belépésének feltételeit e hó huszonkettődi beszélgetésünk alkalmával. En ugyan abszolút diszkrétnek tekintettem ezeket a beszélgetéseket, miután azonban Radics azokat közzétette és még hozzá teljesen hamisan, kötelességemnek tartom, hogy a nyilvánossággal híven közöljem a beszélgetést, hogy a nyilvánosság végre ítéletet alkothasson magának Radics István politikai jelleméről. A beszélgetés akörül forgott, hogy a Radics-párt lépjen be a kormányba, a kormány programjának gyorsabb és könnyebb végrehajtása céljából.

Megmondtam Radicsnak, hogy elve tudnia kell, hogy ebbe a kombinációba nem léphet be, mint a paraszt-demokrata koalíció képviselője, miután az a préközi frontot jelenté.

ami azt a látszatot kelthetné, mintha a jelenlegi kormány valami másik frontot jelentene az államban, már pedig a kormány nem képvisel semmiféle frontot, hanem az egész országot. Erre nekem Radics azt válaszolta, hogy január huszonegyedikéig keddig gondolkodni

fog, majd Beogradban lesz és kért, hogy keressem fel klubjában és közöljem vele, hogy mikor fogadhatja Vukicsevics miniszterelnök, akinek általam

megígizente, hogy ebben nem utasítja el a kormányba való belépését,

és hogy személyi kérdések miatt — itt Pribicevicsre gondolt — nem fogja elutasítani az együttműködést, amelyet állami és nemzeti érdekek követelnek, de erről mégis értesítenie kell Pribicevicset. Különösen hangsúlyozta Radics, hogy semmiféle feltételeket nem szab, mert

a maga egészében elfogadja ennek a kormánynak választási programját,

amelyet Vukicsevics Öfelségéhez, a királyhoz írt levelében fejtett ki. Ugyanekkor

kijelentette Radics, hogy rendkívül becsüli Vukicsevicset

azok miatt az erőfeszítések miatt, amelyeket tett, hogy megtarthassa a királynak s a népek adott szavát, de hangsúlyozta Radics, ő is látja, hogy mennyire akadályozza Vukicsevicset ebben a demokrata párt egy része,

amelyet ő bankokratának tekint. Kijelentette előttem Radics azt is, hogy mindig mondotta embereinek, hogy Szerbiában egyedül a radikális párt paraszti és az egyedüli olyan feltétlenül biztos elem az államban, amelyre Öfelsége tá-

maszkodhatik. A radikális- és demokrata párt között az a különbség — mondotta Radics István — hogy a radikális párt-

Vukicsevics és Marinkovics a királynál

A vasárnapi nap folyamán két ízben is úgy délelőtt, mint délután Vukicsevics miniszterelnök audiencián jelent meg a királynál

és a kihallgatások után hosszasan tanácskozott úgy a délelőtti, mint a délutáni órákban Marinkovics Voja külügy-

ban vannak egyes személyek, akikkel ő sohasem dolgozhatna együtt, de a párttal, mint egészen mindig, míg a demokrata pártban vannak személyek, kikkel együtt dolgozhat, de a párttal mint egészen soha.

Radics István Vukicsevics miniszterelnököt meg akarta győzni a demokrata párt szakadásának szükségességéről és csak amikor ez nem sikerült, akkor tért rá a Davidovicsal való játékra

— fejezte be nyilatkozatát Jankovics képviselő, aki végül hangsúlyozta, hogy a tárcák felosztását illetően nem tett Radicsnak semmiféle konkrét javaslatot, hanem csak elvileg beszélt vele arról, hogy a Radics-párt lépjen be a jelenlegi kormányba.

miniszterrel. A miniszterelnök és a külügyminiszter délutáni tanácskozása után Marinkovics Voja külügyminiszter este hét órákor szintén audiencián volt az uralkodónál.

A két audienciának politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

„A háboru nem jó üzlet” — mondja Briand

A francia külügyminiszter nyilatkozata az Olaszországgal való megegyezésről

Párisból jelentik: Briand külügyminiszter egy újságíró előtt nyilatkozott a politikai helyzetről és többek közt a következőket mondotta:

— A francia külpolitika elvei a népszövetségi alkotmányban leszögezzett elvek. Franciaország azzal a reménnyel néz a jövőbe, hogy továbbra is a világbéke erős szerve marad.

Franciaország és az Alpokon túli latin testvére között már csaknem teljesen elsimultak a nézeteltérések és remélem, még nem leszünk túl 1928. derekán és a köztünk levő kapcsolatok végérvényesen megjavulnak.

Küszöbön áll egy új francia-amerikai szerződés,

amely ismét egy további lépést jelent a világbéke magvalósítása felé. Erre pedig a világ minden lelkiismeretes államférfiának buzgón kell törekednie, még akkor is, ha sajnos, nem egyeznek meg teljesen a közös célra vezető eszközök tekintetében. Bizom abban, hogy a békét meg fogjuk óvni Európában és az egész világon.

A háboru nem jó üzlet

— fejezte be nyilatkozatát Briand — és arra kell törekednünk, hogy ezt mindenütt belássák, mert csak így biztosíthatjuk az állandó békét.

Négy moszkvai ezred fellázadt

Londonból jelentik: Rigai jelentés szerint

négy moszkvai ezred, amely Trockij hívének vallja magát, fellázadt.

A kerülő uton érkező és nem egé-

szen megbízható jelentés szerint a fellázadt vörös ezredek ágyúzták a Kremít,

a kormányhű szovjetsapatok azonban elfojtották a zendülést. A hír még megerősítésre szorul.

A román paraszt-párt jassy-i népgyűlése éles harcot határozott el a kormány ellen

A népgyűlés rendzavarás nélkül folyt le

Bukarestből jelentik: A román nemzeti parasztpárt vasárnap Jassyban népgyűlést tartott, amelyen több, mint tízezer ember vett részt.

A népgyűlésen beszédet mondott a párt valamennyi vezetője: Maniu Gyula, Vajda-Vojvoda Sándor, Mihalake és mások. Valamennyi szónok élesen támadta a kormányt és azt

követelték, hogy a kormány azonnal mondjon le, hogy azután demokratikus és törvényes

rezsím vehesse át az ország vezetését.

A népgyűlés ilyen értelmű határozatot hozott, amelyben a legélesebb harcot hirdeti a kormány ellen.

A hatóságok a gyűléssel kapcsolatban igen nagy katonai és rendőri készenlést rendeltek ki, mert nagy rendzavarástól tartottak, de a népgyűlés minden rendzavarás nélkül folyt le

és így nem került sor rendőri beavatkozásra.

Becskereken

megkezdődtek a választási előkészületek

Három párt tartott vasárnap jelölő ülést

Becskerekről jelentik: Becskereken ismét megkezdődött a választási küzdelem és az egyes pártok nagyban készülnek az új községi választásokra. Vasárnap több gyűlést tartottak, amelyeken a jelölések kérdésével foglalkoztak.

Burget József elnöke alatt gyűlést tartott a magyar párt és a gyűlésen többek felszólalása után elhatározták, hogy ugyanazt a listát terjesztik be, amely a múlt választáson is szerepelt. Jelölőülést tartott a becskereki zsidóság is és hosszabb vita után elhatározták, hogy ismét önálló listával indulnak a választási küzdelembe. Listavezetőnek dr. Huber Zsigmond hitközségi elnököt jelölték. A Beslics Nikola vezetése alatt álló radikális frakció elhatározta, hogy ezuttal is a demokratákkal állít közös listát és megállapodtak abban, hogy a listavezető dr. Mihajlović Jócó ügyvéd lesz.

Hir szerint dr. Zsupanszki Szilárd nem jelölteti magát és egyelőre visszavonul a politikától.

Megkezdődött

a hivatalok átadása a szuboticiai rendőrségen

Mázics Andrija vasárnap átvette a bűnügyi osztályt, míg a politikai ügyosztály átadása február elsején történik meg.

A szuboticiai rendőrségen már megkezdődött az egyes ügyosztályok átadása a megválasztott rendőrkapitányoknak. Vasárnap délelőtt tette le az esküt Mazics Andrija rendőrkapitány, aki a bűnügyi osztály élére került és vasárnap délelőtt át is vette hivatalát.

Momirović Veljko rendőrkapitány már a többi ügyosztály vezetőit is kiszemelte, így a politikai ügyosztályt Mijatov Tósz és Turanov Lázár veszik át. A hivatal átadása azonban csak február elsején történik meg, mert Canković Miodrag rendőrkapitány február elsejéig még hivatalában lesz. Az iparhatóság élén továbbra is Tikvich István rendőrkapitány marad és eddigi beosztását tartja meg Prodanović Mladen rendőrkapitány is, aki a kihágási ügyosztályt vezeti, míg Ivković-Ivandekics Lázár rendőrkapitány azt a rendőrség osztályt veszi át, amelyet eddig Mijatov kapitány vezetett.

Uj vezetőséget választott

a szuboticiai Polgári Kaszinó

A kaszinó vasárnap megtartotta tisztújító közgyűlését

A szuboticiai Polgári Kaszinó Manojlović Vladislav dr. elnöke alatt vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen a jelentések felolvasása után a következő új vezetőséget választották meg:

Elnök dr. Milics Ivó egyetemi tanár, alelnökök Pinković József és dr. Vojnić-Hajdu József. A választmány tagjai: dr. Andrejevics Andrija, dr. Barta Antal, Brankován Iván, dr. Békefi György, Birkáss Gyula, dr. Dembitz Lajos, dr. Geréb Mihály, Horváth Ödön, dr. Ivandekics Pál, Jakobesics Imre, Jakovljević Obrád, dr. Kiss József, Kisk Lajos, dr. Vass Antal, Lafert Adol, Latinovics Milán, Lepedát Ilja, dr. Magarasević Alekszandar, Mandics Nikola, Manojlović Cvetko, Manojlović Dusan, dr. Manojlović Jócó, dr. Manojlović Vladislav, dr. Martinisz József, dr. Matijevics Sztéva, dr. Miladinovics Milivoj, dr. Miladinovics Ráda, dr. Milkó Izidor, dr. Nagy Ödön, Nedeljkovics Miladin, Petres János, Petrović Koszta, dr. Presics Jósó, Pinković Stipan, Protics Márkó, dr. Rabstein Mátyás, dr. Ruby Gyula, dr. Sántia György, dr. Sztipics Dragutin, Szyrcsevics Bogdán, dr. Strelizky De-

nes, dr. Szántó Gábor, dr. Székely Zoltán, Törley Bálint, Ungár Béla, Váli Gyula, dr. Veréb Gyula, dr. Vécsei Samu; póttagok pedig: dr. Dimitrijević

Drágó, Ivković-Ivandekics Iván, dr. Majoros Adolf, dr. Rafajlović Milos, dr. Pataki Antal, dr. Török Béla lettek.

Csempészség miatt őrizetbe vettek Szuboticán egy budapesti kereskedőt

Harmincezer dinár értékű áru csempészéseért négyszáz-ezer dinár pénzbüntetéssel sújtották

A szuboticiai vasúti vámkiirendeltség eljárását indított Halmos Miklós ismert budapesti kereskedő ellen, akit vámszállással vádolnak és vasárnap délelőtt őrizet alá helyezték.

Halmos élénk üzleti összeköttetést tart fenn több jugoszláviai kereskedővel és kereskedelmi körökben a legjobb hírnévnek örvend. Mindenki pontos, korrekt üzletembernek ismeri és nagy feltűnést keltett őrizetbe vétele. Halmos a reggeli vonattal érkezett Szuboticára és az egyik vajdasági temetkezési vállalat részére, amellyel már régi összeköttetésben áll, különböző temetkezési cikkeket, szemédőket, arany csipkéket hozott magával mintegy 30.000 dinár értékben. A vámkiirendeltség vádjára szerint Halmos

ezt az árut be akarta csempészni az országba

és a hálókosiban elrejtve, ki akarta kerülni annak elvámolását.

A vámőrszolgálat bizalmasan értesült arról, hogy a hálókosiban nagyértékű árut akarnak csempészni, mire az egész fülkét átkutatták és az árut lefoglalták,

a budapesti kereskedőt pedig előállították a vasúti rendőrségen.

Halmos később szabadon engedték, délelőtt tíz órakor azonban ismét jelentkezni kellett. Ekkor megkezdtek részletes kihallgatását. Halmos

kijelentette, hogy nem állott számdékában az árut becsempészni, ha-

nem azt szabályszerűen el akarta vámoztatni.

— Távol állott tőlem még a gondolata is annak, — mondotta Halmos — hogy a szobánforgó árut becsempésem az országba, sok csomagom volt és csak részletekben adhattam oda a vámőrszolgálatnak. A hálókosiban azonban a tekintélyes jutalomrészesedés reményében feljelentett és így született a csempészség vádja. A vám mindössze 8000 dinárt tett volna ki, ezért pedig nem tudom melyik komoly kereskedő vállalta volna a csempészség veszedelmét és annak esetleges következményeit. A jugoszláviai üzletfeleim, mind tekintélyes, komoly kereskedők bizonyítani tudják, hogy én ilyesmire nem vállalkoztam a multban sem és nem teszem meg a jövőben sem.

A vámkiirendeltségen az egész lefoglalt árutól leltárt vettek fel, Halmost pedig őrizetbe vették. Leltározás után pedig közölték vele, hogy

400.000 dinár büntetést tartozik fizetni, az árut pedig elkobozzák.

Halmos a büntetés kiszabása miatt felebbezett, azonban csak abban az esetben voltak hajlandók ideiglenesen szabadlábra helyezni, ha garanciát nyújt arra, hogy nem szökik meg. Halmosnak sikerült annyit elérnie, hogy ideiglenesen házi őrizetbe helyezték. Egy vámőrszolgálat rendelték ki melléje, aki bekísérte a városba, hogy alkalma legyen a szükséges garanciát megszerezni.

Miért szakadtak meg a tárgyalások Vukicsevics és Radics között?

Radics nyilatkozata szerint a miniszterelnök szabad kezet hagyott neki a tárcaválasztásban, majd visszavonta ígéretét

Zagrebból jelentik: Radics István újabb nyilatkozatot tett a *Novosti* vasárnapi számában, amelyben leírja a közte és Vukicsevics Velja miniszterelnök között lefolyt tárgyalások menetét.

— Mult vasárnap — mondotta Radics — nagy tüntetőgyűlésünk előtt beállítottam hozzám Janković Gyura radikális képviselő, aki ezt mondotta nekem:

»A miniszterelnök nevében jöttem önhez. Ő már rég belátta, hogy a parasztpárt nélkül nem teljes a koncentráció és gyenge a kormány. Az ő nevében szövetséget ajánlok a következő feltételek mellett:

1. Ön, elnök ur, elfoglalhat bármely tárcát a maga számára kivéve a miniszterelnökséget.

2. A kormányban önök mint parasztdemokrata koalíció lépnek. A kormányban azonban pillanatnyilag személy szerint Pribicević Szvetozár nem vehet részt nem Vukicsevics miatt, hanem más oldalról jövő akadály miatt. Biztosítani fogjuk azonban későbbi kormánybalépését.

3. Ha kívánja, hogy a demokraták ne vegyenek részt a koncentrációban, elég az ön egy szava és ők kimaradnak.

4. Korosec határozottan az önök kormánybalépésük mellett van, csak a független demokraták belépése iránt vannak bizonyos aggályai, ebben azonban szintén meg fog nyugodni. Öntől személyesen Korosec el van ragadtatva.

5. Egész eddigi munkájukat a bizottságokban és a parlamenti plénumban az új kormány honorálni fogja, különösen pedig elfogadják a parasztdemokrata koalíció következő követeléseit: az adótörvényt revideáljuk, a jövődelmi adó április 1-én mindenhol megszűnik, az ebből származó 150 millió deficitet máshol

fedezzük. A költségvetés és a passzív vidékek élemezése tekintetében is honorálni fogjuk az önök követeléseit.

— Mindezt olyan határozottan és komolyan mondotta Janković — folytatja Radics — hogy én az ajánlatot nem utasíthattam el a limine. Én tehát azt feleltem neki, hogy ami személyemet illeti, én nem akarok kormánybalépni, mert Velját alkalmatlannak tartom egy ilyen program megvalósítására, de gondolkodom majd az ajánlat felett és megvitatom Pribicevićsel. Kedden adom meg a választ Beogradban s azt hiszem, hogy ez a válasz negatív lesz. De megígiztem a miniszterelnöknek, hogy

1. Ellene személyesen nincs, de politikailag igenis van kifogásom. Csak azért vagyok hajlandó vele tárgyalni, mert a királyi kormány elnöke.

2. Vukicsevicsnek különleges a helyzete. Az a levél, amelyet ő intézett Öfelségéhez, az ellenzék főköveteléseit tartalmazza. Ha az elnök ur komolyan meg akarja valósítani programját, tegye ezt a mi kormánybalépésünk nélkül is. Ha ezt megteszi, én javasolni fogom klubunknak, hogy lépünk be a kormányba.

— Ezzel az üzenetemmél Janković visszautazott Beogradba. Kedden délelőtt Beogradban Janković képviselő megjelent klubunkban és hívott a miniszterelnökhöz. Én elutasítottam a meghívást ezalkalommal, közben azonban, Tomislav királyfi keresztelődjen beszélgettem a királlyal. Öfelsége igazán államférfiúi tárgyilagos felhívást intézett hozzám, mire én azt válaszoltam a királynak, hogy Vukicsevicssel nem tárgyalhatok azonnal, előbb meg kell beszélnem a dolgot Marinkovicsal és érintkezésbe kell lépni elbarátaimmal, mert itt nincs csak az én személyemről szó. Egyébként

megmondtam a királynak, hogy pénzügyünk ziláltságára való tekintettel, feltétlenül magunknak követeljük a pénzügyi tárcát. Ezt megmondtam Marinkovicsnak is, aki ezt válaszolta: »E tekintetben megegyezem önnel, csak az a baj, hogy a pénzügyminiszter jelenleg Londonban van. Meg fogjuk azonban beszélni, hogy mielőtt dr. Marković visszaérkezik, az önök embere kapja ezt a tárcát. Ezekből az Öfelségével és Marinkovicsal folytatott tanácskozásokból arra következtetem, hogy nekünk akarják juttatni a pénzügyi tárcát és hogy mint parasztdemokrata koalíció lépünk a kormányba.

— Amikor aztán Vukicsevicsel beszéltem, azt mondta hogy a pénzügyminiszteriumról szó sem lehet és hogy a kormányban csak a horvát parasztpárt léphet. Ennyi elég volt, hogy megszakítsam a tárgyalásokat. Hogy mégis türelmesen végighallgattam a miniszterelnököt, ezt csak a másik alkotmányos faktorra való tekintettel tettem — fejezte be Radics István nyilatkozatát.

Meg akarják szüntetni a vrsaci vámhivatalt is

Vrsacról jelentik: A pénzügyminiszter néhány héttel ezelőtt megszüntette a becskereki vámhivatalt és azóta a becskereki kereskedő vámköteles csomagjait a belacrkvai vámhivatal vizsgálja felül. A becskereki kereskedők annakidején akciót indítottak a vámhivatal fenntartása érdekében, mert sérelmesnek találták, hogy az Ausztriából, Csehszlovákiából és Magyarországból érkezett csomagokat is a román határ mellett fekvő Belacrkván vámozzák el, mert ez nagy idővesztést és költséget jelent.

Most Beogradban komoly formában felmerült az a terv, hogy a vrsaci vámhivatalt is megszüntetik és azt is Belacrkvához csatolják. Közgazdasági körökben nagy feltűnést keltett, a vámhivatal megszüntetésének híre és máris megtették a lépéseket egy nagyszabású akció megindítása érdekében, amellyel a vrsaci vámhivatal fennmaradását biztosítani kívánják.

Politikai gyilkosság

egy horvátországi faluban A Radics-pártiak meggyilkoltak egy demokratát

Zagrebból jelentik: Csak néhány napja, hogy a Zagreb melletti Bisztra községben Ljubics demokrata parasztagda egy verekezés folyamán agyonütötte politikai ellenfelét, Spojar Radics-pártit és most, vasárnap újabb ilyen gyilkosság történt egy másik horvátországi községben.

Nemrég demokrata helyiszervezet alakult Szveti-Ivan-Zsabno bjelovár-körösmegyeyi, eddig tisztára Radics-párti községben. Az új szervezet elnöke Vuković Todor az titkára Remus Milán szombaton Zagrebban jártak, ahol átvették tagjaik számára az igazolvány-blankettákat. Amikor Zagrebból visszatérve vasárnap hajnalban hazatértek, a község előtti erdőben valaki lesből két lövést adott le rájuk. Az egyik golyó szíven találta Vukovićot, aki nyomban meghalt, a másik golyó életveszélyesen megsebesítette Remus titkárt.

Remus kihallgatásakor kijelentette, hogy a támadókat nem látta, mert lesből löttek rájuk. A csendőrség a gyilkosság gyanúja alatt mégis letartóztatott egy Radics-párti parasztot, aki azonban egyelőre tagadja, hogy része volna a gyilkosságban.

Az esetről nyomban értesítették a zagrebi demokrata pártszervezetet, amely viszont dr. Angyelinovics Grga demokrata minisztert kérte fel intervencióra. Mivel a horvátországi demokrata pártszervezetekben meglehetősen erősen nyilvánul meg a hangulat a Radicsal és Pribicevićsel való együttműködés ellen, azt hiszik, hogy dr. Angyelinovics, aki maga is ellenzi ezt az együttműködést s a szveti-ivan-zsabnoi gyilkosságot a demokrata klub hétfői ülésén is fel fogja hozni érveinek a parasztdemokrata koalícióval való együttműködés ellen?

Meggyilkoltak egy napszámost a Bajai-úton

Egy tizenhatéves suhancot és két testvérét gyanúsítja a rendőrség a gyilkosság elkövetésével

A gyanúsítottak tagadnak, de a tanuk ellenük vallanak

Szabolcsa egyik torgalmas utvonala, a Bajai-ut szombaton este véres esemény színhelye volt. Eddig még ki nem derített okból

a Bajai-ut külső részén meggyilkoltak egy napszámost, aki sérülésébe néhány perc alatt belehalt.

A gyilkosságról az V. kerületi rendőrlaktanya értesült először és telefonon azonnal jelentést tett a rendőrfőkapitányságnak, ahonnan Csupurdia Milán ügyeletes rendőrkapitány és dr. Csóvics József rendőrorvos szálltak ki a helyszínére, a holttestet azonban már nem találták ott és a gyilkosság helyét csupán egy hatalmas vértócsa jelezte. Amint kiderült, az áldozatot, aki amikor a bűntényt felfedezték még életben volt, az egyik közeli házba vitték be, Vakula Béla földműves lakására.

A rendőrség megindította a nyomozást és elősorban megtekintették az áldozatot, amelynek melléből még patakzott a vér, de már nem élt. Az orvos megállapította, hogy

a sérülés késtől ered, amely a mellbe hatolva megsértette a szívburkot.

Csupurdia rendőrkapitány kihallgatta a házbelieket, akik elmondották, hogy az áldozat ismerősük, Szabó Miklósnak hívják, huszonegyéves napszámos, Mokriceva-uca 66. szám alatti lakos.

Még a helyszínen jelentkezett a gyilkosság egyetlen szemtanúja, Vakula Béla, aki épp hazafelé igyekezett a városból, amikor lakása közelében vele szemközt

három suhanc közeledett futva és néhány lépéssel odébb, az égő gázlámpa tővében a földön fekvő véresen találta Szabót.

Azonnal oda ment és a súlyosan megsebesült embert fel akarta emelni a földről, hogy lakására vigye és orvost hívjon. Szabó azonban már erősen volt és nem tudott a lábára állni. Szabó elhaló hangon csak annyit mondott:

— Jaj megszurtak — és azzal holtan rogyott össze.

Vakula segítséget hívott és többen bevitték a holttestet Vakulák házába, majd a rendőrséget értesítették a történetekről.

Vakula kihallgatása alkalmával elmondta, hogy

felismerte a tetteseket is, három testvért, akik közül szerinte a legfiatalabb, T. J. tizenhatéves suhanc követte el a gyilkosságot.

Ezt a feltevést főképp arra alapítja, hogy míg a fiatalok két idősebb testvére, Sándor és József elől futottak, a fiatal fiú csak valamivel később követte őket és rendkívül izgagtottan viselkedett.

Csupurdia rendőrkapitány Vakula kihallgatása után azonnal intézkedett a gyilkosok kézrekerítésére, akiket elősorban a Bajai-szőlőkben levő lakásokon kerestek. Már késő éjszaka volt, amikor a rendőrség emberei bekopogtak a lakásokon és bebozsajást követeltek. Kis idő múlva megnyílt a kapu és a rendőrök az egyik gyanúsítottal találták magukat szemközt, akit azonnal letartóztattak, majd behatoltak a lakásba, ahol megtalálták a másik két testvért is. Mind a hármat beszállították a rendőrfőkapitányságra, ahol még az éj folyamán megkezdtek kihallgatásukat.

A három gyanúsított kihallgatása során rendületlenül tagadtak.

Kijelentették, hogy nem tudnak semmiről és Szabóval nem is találkoztak. Arra a kérdésre, hogy hol töltötték az estét, elmondották, hogy a Závics-féle korcsmában boroztak, körülbelül nyolc óráig, azután hazamentek lefeküdni. Ugyancsak tagadtak akkor is, amikor a kihallgatást végző kapitány szobájába behívták Vakula Bélát, aki most határozottan felismerte bennük azt

a három legényt, akikkel menekülésük közben találkozott, de a gyanúsítottak továbbra is megmaradtak előbbi vallomásuk mellett.

Később jelentkezett a rendőrségen egy asszony, aki elmondta, hogy ő néhány perccel előbb haladt el azon az útrészen, ahol a gyilkosság történt és

látta, hogy három férfi egy negyediket lökdösött.

Ennek azonban nem tulajdonított nagyobb fontosságot, hanem kikerülve a veszekedőket, tovább ment.

A további nyomozás során megállapították, hogy Szabó, akinek szülleinél szombaton dísznótór volt, este azzal tá-

vozott el hazulról, hogy átmenjen a közelben lakó Vakulákhoz és meghívja őket dísznótóra. A csendes természetű ember nyugodtan haladt és már csak néhány lépés választotta el Vakulák házatól, amikor megtámadták és megölték. Azt még nem sikerült kideríteni, hogy Szabó ismerte-e gyilkosait azelőtt is, vagy pedig a véletlen hozta őket össze. Megnehezíti a nyomozást az a körülmény, hogy a gyilkossággal gyanúsított három testvérnél nem találták meg a kést. A rendőrség e tekintetben a nyilvánosságot hívja segítségül és kéri azt, aki megtalálta a kést, vigye fel a rendőrség ügyi osztályába.

Szabó holttestét kiszállították a Bajai-úti temető hullaházába, ahol hétfőn fogják felboncolni.

Véres közáporra fajult a beogradi ifjusági szervezetek Pribicevics elleni gyűlése

Demokrata ifjak és vajdasági orjúnások megzavarták a tiltakozó-gyűlést Számos sebesülés történt

Beogradból jelentik: A radikális ifjusági szervezetek tiltakozógyűlése Pribicevics Szvetozárnak a kajmakasani útköztről tett kijelentései ellen, mint előrelátható volt, nem folyt le simán. Már szombaton híre terjedt, hogy a független demokraták nem fogják szó nélkül hagyni a vezérük ellen irányuló tüntetést és hogy vidékről, különösen a Vajdaságból nagyszámu orjúnások fog Beogradba érkezni a gyűlés megzavarása céljából. Ezért a vasuti és hajóállomásokon óvintézkedések is történtek, mégis megérkezett Jevgyevics Dobroszláv vezetésével mintegy százötvenfős orjúnások csapata és sikerült eljutniok a gyűlés színhelyére. Felvonultak ezenkívül a Davidovics-féle demokrata párt ifjusági szervezetei is, amelyek szintén a gyűlés megakadályozására törekedtek.

Délelőtt kilenc óra után már meglehetősen tömeg volt a gyűlés színhelyén, a színház előtti téren nagy számu érdeklődő helyezkedett el a járdákon is, ahol sok po-

litikus, különösen Pribicevics-párti képviselő is látható volt. A gyűlésen számos ifjusági szónok beszélt, de szavaik teljesen elveszték az óriási lármában, amit a tüntető radikálisok és az ellenszoportok rögtönöztek, úgy hogy a beszédek közvetlen közelből sem lehetett hallani. Ellenzéki szónokok is felálltak ezután. Az orjúnások vállukra emelték vezérüket, Jevgyevicsét, hogy beszédet mondjon, de az ő szavai is elveszték a zajban. A demokraták részéről Todorovics Szrbha újságíró és Draskovics Milorád próbáltak szónokolni, hasonlóképpen sikertelenül. Az állandóan túlfűtött hangulat végül verekedéssé fajult, a szembenálló csoportok téglákkal, kövekkel dobálták egymást. Többen megsebesültek.

közben hivatása teljesítése közben egy újságíró is, Iszakovics Gyorgye, a Pravda munkatársa.

A gyűlés összehívói részéről ekkor Milovanovics Petár egyetemi hallgató ha-

tározati javaslatot olvasott fel, amely élesen elítéli Pribicevics Szvetozár Beograd-ellenes fellépését. Ugyanekkor a demokrata egyesületek akcióbizottsága a tér másik oldalán szintén határozati javaslatot terjesztett elő, amely elítéli a radikális gyűlés összehívóit, tiltakozik a Pribicevics-ellenes kampány ellen, emellett hangoztatja a szalonikii front hőseinek dicsőségét. A határozatok felolvasása után, amit a jelenlevők nem is hallhattak, még mindig nem oszlott szét a tömeg, mire

közbelépett a rendőrség és megtiltotta a teret. Több verekedőt előállítottak,

de ezeket a délután folyamán legnagyobb részben szabadonbocsajtották. Csak azoknak a sérülteknek nevét lehetett megállapítani, akik a községi ambulancián kötötték be sebüket.

A gyűlés résztvevőinek egy csoportja Pribicevics lakása elő vonult tüntetni, de a rendőrség eltávolította a tüntetőket.

Radics István választásokat jósol

A horvát parasztszervezések szerint Marinkovics nem fog pártszakadást elő dézni

Zagrebból jelentik: A Krapina folyón épült új hid megnyitására vasárnap Radics István, mint a zagrebi tartomány elnöke beszédet mondott, amelyben politikai kérdésekkel is foglalkozott. Többek közt kijelentette, hogy a Pribicevics-ellenes tüntetés megegyezés folytán egész Horvátország egységes lett.

— Holnap kész lesz a meggyezés Davidovicsal is

— folytatta beszédét Radics. — Ő olyan, mint a bibliai Dávid: parittyáját sokáig forgatja, de amikor elhajítja Vukicevicsre, akkor Vukicevics, aki nem Góliát, úgy el fog repülni, hogy soha többé nem tér vissza.

Radics ezután uzsonnára a horvát parasztpárt helyi szervezetének elnökéhez ment, ahova meghívta az újságírókat is. Itt kijelentette az újságírók előtt, hogy a demokrata klub hétfői ülésén Davidovicsnak biztos többsége lesz.

Marinkovics magatartásáról a következőket mondotta:

— Azt hiszem,

Marinkovics nem fog pártszakadást előidézeni.

Eddig azért nyilatkozott az ismert módon, mert azt hitte, hogy Davidovicsnak jelentékeny többsége lesz, de ebben csalódik. Politikailag fontos, hogy Davidovics hozzáknak csatlakozzék, akár mindössze két képviselővel is. Mi akkor nem blokk leszünk, hanem egyetlen pártként megyünk a választásokba és elősorban a demokrata jelöltekkel kell majd biztosítanunk, mert ők részesülnek a legerősebb üldöztetésben.

— Mi lesz, ha a demokrata képviselők

szabotálják a hétfői klubülést és nem jelennek meg kellő számban? — kérdezték az újságírók.

— Mindegy. Holnap meglesz az ülés, amelyen teljes érvényű döntést fognak hozni. Azok a képviselők, akik nem lennének jelen, kénytelenek lesznek levonni a konzekvenciát.

Rövid tünődés után Radics így folytatta:

— Most már világosan látom, hogyan nyerte meg Vukicevics Korosecet és Spahot: Hallatlan presszióval. Mert az, amit nekem beszélt és amit nem kívánok nyilvánosságra hozni, bizonyítéka annak, hogy ő az állam, a kormány s a parlament teljhatalmu urának tekint magát, aki kénye-kéde szerint s felelősség nélkül rendelkezhetik mindennel. Ezután Radics rendkívül élesen támadta Vukicevicsét, akiről azt állította, hogy diktátor és azt hiszi, hogy olyan pozícióra tett szert, amelyről őt senki sem mozdíthatja el. Azonban csak Marinkovics esett neki foglyul — mondotta Radics — de Marinkovicsot a betegsége akadályozza, azonkívül pedig ő azt hiszi, hogy még nem érkezett el az ideje. Marinkovics még vár. Azt gondolja, hogy minden normálisan fog kifejlődni. Nem nyilatkozott, mert lojális szövetséges, de én láttam, hogy a parasztdemokrata koalíció kormánybalépését ő is a demokraták felszabadulásának tekinti, nem mondom, hogy a radikálisok rabságából, de Vukicevics és környezetének rabságából való felszabadulásaként. Nem akartam, hogy ugyanaz az eset álljon be, mint Uzunovics bukásakor, amikor senki sem tudta, miért következett az be és mindenfélet

emlegettek. Ezért kellett Vukicevicsel beszélnem és kiderült, hogy valóban van egy csoport olyan emberekből, akik összeesküdtek népünk szabadsága ellen. Mi mindezekre az emberekre rá fogunk mutatni a parlamentben és lehetetlenné fogjuk tenni ezt a csoportot, mert különben el kellene pusztulni az államnak.

Ezután Pribicevicsről beszélt hosszabban Radics, megállapítva, hogy Pribicevics ismert beszédében tulajdonképpen azt mondta, hogy a szalonikii front és az egész háboruban Franciaország, Anglia és Amerika tették lehetővé a délszláv nemzet felszabadulását. Ezért azoknak is hála jár.

— Tudni kell — mondotta ezután Radics — hogy

Davidovics, Pribicevics, Jevanovics és Radics négy pártjának kész többsége van a parlamentben és óriási többsége a nép között.

Módot fogunk találni, sőt már találtunk is arra, hogy a jelenlegi kormány semmit se vihessen keresztül. Vukicevics személyi uralmat akar teremteni. Vukicevics már régen elment volna, ha Davidovics akarta volna. Holnap azonban Davidovics is megteszi a magáét és minden jó lesz.

A választásokba közös listával fogunk menni

és olyan választás amilyen ez lesz, nem volt még.

Radics István délután visszautazott Zagrebba, ahonnan este háromnegyediklenkor gyorsvonattal Beogradba indult több képviselővel együtt.

